

nivel de dificultate; foarte dificil de completat RS17 este pentru 25 % în comparație cu doar 5 % respondenți care găsesc că SIERUSS este foarte dificil de completat.

Nivelul de satisfacție a respondenților privind la structura instrumentelor statistice examinate a fost evaluat după aceeași scală. Astfel 3,3 % din respondenți sunt *foarte nesatisfăcuți* de RS17 ca structură, iar 20 % – de SIERUSS; nesatisfăcuți de RS17 sunt 80 % , iar față de structura SIERUSS – 51,7 %; satisfăcuți de RS17 sunt 11,7 % iar de SIERUSS – 25 %; foarte satisfăcuți de RS sunt 17 5 %, iar de SIERUSS – 3,3 %. Privind utilitatea pentru instituție a datelor colectate șapte din zece respondenți (73,3 %) consideră că acestea sunt inutile pentru cazul RS17, față de 48,3 % pentru cazul SIERUSS, și 0% consideră contrariul (față de 13,3 % în cazul SIERUSS). Fiecare al treilea specialist în resurse umane (30,4 %) ar prefera să completeze SIERUSS față de RS17 (4,3 %), ceea ce indică că sistemele automatizate de raportare sunt mai acceptabile. Aproximativ jumătate din respondenți nu cunosc documentele care stau la baza elaborării rapoartelor statistice în domeniul RUS și consideră neimportantă cunoașterea cadrului de referire.

Concluzii: Specialiștii în colectarea, analiza și elaborarea indicatorilor în domeniul RUS consideră că nomenclatoarele (clasificatoarele) ocupațiilor în domeniul sănătății sunt învechite și necesită actualizate în conformitate cu normele europene. În același timp, elaborarea unui raport statistic în domeniul RUS unic pentru toate instituțiile medicale din țară compatibil cu raportarea și cerințele internaționale este imperativă în situația actuală.

Cuvinte cheie: resurse umane în sănătate, SIERUSS, RS 17, metode de raportare statistică, Clasificatorul Ocupațiilor Resurselor Umane din Sănătate.

ASIGURAREA CU VACCIN ANTIGRIPAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Iurie DOPIRA

Scopul: Evaluarea procesului de asigurare cu vaccin antigripal în vederea formulării recomandărilor de îmbunătățire a realizării acestuia în Republica Moldova.

Obiectivele: Studiarea practicilor internaționale și cadrului normativ național cu privire la asigurarea cu vaccin antigripal; analiza situației actuale privind asigurarea de către stat a populației Republicii Moldova cu vaccin antigripal; evaluarea opiniei factorilor de decizie

implicați în procesul de asigurare cu vaccin; elaborarea recomandărilor de îmbunătățire a procesului de asigurare cu vaccin antigripal.

Materiale și metode: Tipul studiului: calitativ. Studiul a fost efectuat prin tehnici de interviu în profunzime, semistructurat. Au fost efectuate 14 interviuri în profunzime cu reprezentanții Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (MSMPS), Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP), Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (CNAM), Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate (CAPCS), Centrelor de Sănătate Publică (CSP), Centrelor de Sănătate, Asociației Medicale Teritoriale, Centrelor Medicilor de Familie, Spitalelor Clinice Municipale. *Metodele studiului:* istorică, analitică, grafică.

Rezultate obținute: În urma studierii cadrului normativ național și efectuarea interviurilor în profunzime putem constata că procesul de asigurare cu vaccin antigripal se produce în felul următor: instituțiile medico-sanitare stabilesc necesarul de vaccin și îl transmit către CSP; CSP evaluează tot necesarul de vaccin antigripal și transmite informația totalizată către ANSP; ANSP evaluează necesarul de vaccin antigripal obținut de la CSP, formează programul totalizat de vaccinări contra infecțiilor gripale și, ulterior, îl prezintă MSMPS; urmează discuții între MSMPS, ANSP, CNAM; după stabilirea numărului final de doze de vaccin antigripal și rezervarea resurselor financiare, CAPCS desfășoară achiziții publice de vaccin antigripal; în urma selecției operatorului economic și atribuirii contractului de achiziții publice urmează importul vaccinului respectiv și recepționarea acestuia de ANSP.

Conform legislației în vigoare, procedura de achiziții de vaccin antigripal poate să dureze aproximativ două-trei luni, iar în cazul eșuării licitațiilor publice mai mult de șase luni. Consecutiv, perioada între apariția ordinului MSMPS cu referire la programarea vaccinărilor și semnarea contractului cu operatorul economic autohton poate dura mai mult de șase luni, iar în condițiile procurării anuale a vaccinului antigripal sezonier această perioadă este destul de lungă.

În urma evaluării opiniei factorilor de decizie implicați în procesul de asigurare cu vaccin antigripal s-a constatat că vaccinul respectiv, de obicei, nu este disponibil în termeni decretați, încât să asigure vaccinarea contingentelor de risc începând din luna octombrie până în luna decembrie. Analiza situației actuale privind asigurarea de către stat a populației Republicii Moldova cu vaccin antigripal ne face să concluzionăm că vaccinul antigripal, în majoritatea cazurilor, devine disponibil mai târziu de luna octombrie în Republica Moldova.

Studiul, de asemenea, relevă că instituțiile medico-sanitare și CSP din teritoriu au posibilitatea de a transmite datele privind necesarul de vaccin antigripal în termeni mai restrânși, decât cei menționați în actul normativ.

Concluzii: Cunoașterea procesului de asigurare cu vaccin antigripal indică necesitatea revizuirii cadrului normativ național, în vederea stabilirii altor termeni limită de prezentare a datelor privind necesarul de vaccin antigripal către CSP, ulterior către ANSP. În același timp, cadrul normativ național privind achizițiile publice centralizate de vaccin antigripal sezonier necesită a fi revizuit, în vederea completării cu prevederi care ar permite inițierea și desfășurarea licitației publice de achiziționare de vaccin antigripal în termeni mai restrânși.

Cuvinte cheie: vaccin antigripal, asigurarea cu vaccin antigripal, necesarul de vaccin, disponibil, achiziții publice.

SURSELE DE INFORMARE DESPRE COVID-19 ALE CADRELOR MEDICALE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Rodica MUNTEANU

Scopul: Evaluarea surselor de informare despre COVID-19 ale cadrelor medicale din Republica Moldova pentru a îmbunătăți procesul decizional în practica medicală.

Obiectivele: Analiza categoriilor surselor de informare privind COVID-19 pe perioada pandemiei; evaluarea cunoștințelor și practicilor de accesare și utilizare a surselor de informare despre COVID-19 de către cadrele medicale; elaborarea recomandărilor pentru îmbunătățirea suportului informațional în luarea deciziilor în practica medicală.

Materiale și metode: Tipul de studiu – **studiu național reprezentativ, cantitativ, descriptiv transversal**, realizat prin chestionarea on-line și pe suport de hârtie a 852 de lucrători medicali din Republica Moldova în perioada aprilie-mai 2021. Chestionarul a fost elaborat și plasat pe platforma *Questionpro.com*. *Metodele studiului* – istorică, sociologică, statistică, de transfer a datelor, comparativă, grafică.

Rezultate obținute: În condițiile unei avalanșe informaționale, 52 % din lucrătorii medicali au aflat prima dată despre virus și pandemia COVID-19 din mass media. O treime din grupa de vârstă 18-35 de ani au aflat despre SARS-CoV-2 din rețelele de socializare. Lucrătorii medicali au apreciat *cu bine* și *foarte bine* actualitatea informației, complexitatea și claritatea acesteia oferite de sursele oficiale (Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Agenția